Klaipėdos apygardos teismo nutartis

2018-03-19, bylos Nr. e2A-244-777/2018

Teismas: Klaipėdos apygardos teismas
Dokumentas: Nutartis
Data: 2018-03-19
Bylos Nr.: e2A-244-777/2018
Bylos rūšis: civilinė byla

Civilinė byla Nr. e2A-244-777/2018
Teisminio proceso Nr. 2-43-3-02369-2017-2
Procesinio sprendimo kategorijos: (S) 2.6.10.5.1; 2.6.29.1; 2.6.29.2; 3.1.7.6; 3.3.1.18.1

KLAIPĖDOS APYGARDOS TEISMAS
NUTARTIS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU
2018 m. kovo 19 d.
Klaipėda

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš kolegijos teisėjų Kristinos Domarkienės, Jolantos Gailevičienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja) ir Erinijos Kazlauskienės, apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovės BnP Finance, AB, apeliacinį skundą dėl Tauragės apylinkės teismo Šilutės rūmų (Šilutės rajono apylinkės teismo) 2017-10-20 sprendimo civilinėje byloje pagal ieškovės BnP Finance, AB, ieškinį atsakovui S. B. dėl skolos, kredito mokesčio ir palūkanų priteisimo, priimto atsakovui S. B. už akių.

Aprašomoji dalis

Teisėjų kolegija nustatė:

I. Ginčo esmė

Ieškovė 2017-09-18 kreipėsi į teismą su ieškiniu, prašydama priteisti iš atsakovo 2 646,73 Eur negrąžintos kredito dalies, 1 717,55 Eur kredito mokesčio, 8,30 Eur palūkanų kaip atlyginimą už naudojimąsi vartojimo kredito suma po kredito grąžinimo termino pasibaigimo iki kreipimosi į teismą dienos; 5 proc. dydžio metines palūkanas nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo įvykdymo ir bylinėjimosi išlaidas. Ieškovė nurodė, kad tarp ieškovės ir atsakovo 2017-03-07 buvo sudaryta vartojimo kredito išdavimo sutartis Nr. R49892152 (toliau – Sutartis), kuria atsakovui buvo refinansuoti jo turėti 2 646,73 Eur sumos finansiniai įsipareigojimai. Sutartimi atsakovas įsipareigojo grąžinti nurodytą sumą ir sumokėti 1 717,55 Eur kredito mokestį trisdešimt šešiomis mėnesinėmis įmokomis, mokėdamas po 121,23 Eur. Ieškovė nurodė, kad atsakovas prievolės neįvykdė, liko skolingas 2 646,73 Eur skolos, 1 717,55 Eur kredito mokesčio ir, vadovaujantis Sutarties 6.1 punktu bei Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.251 straipsnio 1 dalimi, 8,30 Eur palūkanų kaip atlyginimo už naudojimąsi vartojimo kredito suma po kredito grąžinimo termino pasibaigimo.

II. Pirmosios instancijos teismo sprendimo esmė

Pirmosios instancijos teismas 2017-10-20 sprendimu už akių ieškinį patenkino iš dalies, priteisė iš atsakovo ieškovei 2 646,73 Eur skolos, 574,30 Eur kredito mokesčio, 8,30 Eur palūkanų, 5 proc. metinių palūkanų už

priteistą 3 229,33 Eur sumą nuo 2017-09-20 iki teismo sprendimo visiško įvykdymo ir 194 Eur bylinėjimosi išlaidų, kitą ieškinio dalį atmetė.Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad atsakovas prievolę mokėti pagal sutartį pažeidė, todėl ieškovei iš atsakovo priteisė 2 646,73 Eur negrąžinto kredito.Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad yra pagrindas priteisti kredito mokestį už naudojimąsi kreditu laikotarpį – 7 mėn. 12 d., t. y. nuo 2017-03-07 (finansinių įsipareigojimų refinansavimo dienos) iki 2017-10-19 (teismo sprendimo priėmimo), todėl pirmosios instancijos teismas ieškovės reikalavimą priteisti kredito mokestį tenkino iš dalies ir iš atsakovo priteisė 574,30 Eur (2 646,73 Eur x 36 proc. už 220 dienų). Pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog ieškovės reikalavimas priteisti iš atsakovo už naudojimąsi 36 mėn. kreditu apskaičiuotas palūkanas yra nepagrįstas, nes kredito mokesčio priteisimas už būsimą laikotarpį neatitiktų kredito mokesčio paskirties. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, jog tuo atveju, jeigu atsakovas skolos bei kredito mokesčio nesumokėtų ir po sprendimo priėmimo arba skolos nepavyks išieškoti, ieškovė gali kreiptis dėl kredito mokesčio priteisimo už kitą laikotarpį.

III. Apeliacinio skundo ir atsiliepimo į jį argumentai

Ieškovė (toliau – apeliantė) prašė pakeisti pirmosios instancijos teismo sprendimo už akių dalį dėl kredito mokesčio priteisimo ir priteisti ieškovei 1 717,55 kredito mokesčio, taip pat pakeisti sprendimo dalį dėl bylinėjimo išlaidų priteisimo ir priteisti visas ieškovės patirtas bylinėjimosi išlaidas bei išlaidas, patirtas apeliacinės instancijos teisme. Apeliantė nurodė, kad nors tarp šalių yra sudaryta vartojimo sutartis ir atsakovas, kaip vartotojas, yra silpnesnioji sandorio šalis, tačiau minėta aplinkybė nėra pagrindas mažinti sutartyje numatytas palūkanas.Apeliantė nurodė, jog teismas sprendime nurodė, kad tuo atveju, jeigu atsakovas skolos bei kredito mokesčio nesumokėtų ir po sprendimo priėmimo arba skolos nepavyks išieškoti, ieškovė gali kreiptis dėl kredito mokesčio priteisimo už kitą laikotarpį. Apeliantė pažymėjo, jog yra reali tikimybė, kad atsakovas ir toliau nevykdys savo įsipareigojimo, kadangi su apeliante net nebuvo bandyta susisiekti nuo pat kredito suteikimo, taip pat po kreipimosi į teismą. Dar daugiau, atsakovas nėra atlikęs nė vieno mokėjimo per visą laikotarpį, kas suponuoja akivaizdžią išvadą, kad atsakovas nėra suinteresuotas dengti skolą ir apeliantė dėl to patiria piniginių nuostolių.Apeliantė nurodė, jog pirmosios instancijos teismas priteisė 73 Eur žyminio mokesčio ir 121 Eur teisines pagalbos išlaidų, nors buvo prašoma priteisti 98 Eur žyminio mokesčio ir 121 Eur bylinėjimosi išlaidų už procesinių dokumentų parengimą. Apeliantė mano, jog priteista 73 Eur žyminio mokesčio suma vietoje 98 Eur yra teismo apsirikimo klaida, nes teismas mažesnio žyminio mokesčio priteisimo nemotyvavo. Atsiliepimas į apeliacinį skundą negautas.

IV. Apeliacinės instancijos teismo išaiškinimai ir argumentai

Motyvuojamoji dalis

Apeliacinis skundas atmestinas.

Bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro apeliacinio skundo faktinis ir teisinis pagrindas bei absoliučių sprendimo negaliojimo pagrindų patikrinimas. Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą neperžengdamas apeliaciniame skunde nustatytų ribų, išskyrus, kai to reikalauja viešasis interesas (CPK 320 straipsnio 1, 2 dalys). Teisėjų kolegija nenustatė absoliučių skundžiamo pirmosios instancijos teismo sprendimo negaliojimo pagrindų, numatytų CPK 329 straipsnio 2 dalyje.Teisėjų kolegija pažymi, kad pagal CPK 321 straipsnio 1 dalį apeliacinis skundas nagrinėjamas rašytinio proceso tvarka, išskyrus atvejus, kai skundą nagrinėjantis teismas pripažįsta, kad būtinas žodinis nagrinėjimas. Teisėjų kolegija, įvertinusi apeliacijos dalyką, apeliacinį skundą, tai, kad šalys dalyvavo nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme, mano, jog nenustatyta būtinybė skundą nagrinėti žodinio proceso tvarka, o rašytinis šios bylos nagrinėjimas nepažeis šalių teisių ir užtikrins civilinio

proceso koncentracijos ir ekonomiškumo principų įgyvendinimą.Apeliaciniu skundu apeliantė nesutinka su pirmosios instancijos teismo sprendimo už akių dalimi, kuria apeliantei nepriteista dalis kredito mokesčio. Iš rašytinės bylos medžiagos matyti, jog tarp apeliantės – vartojimo kredito davėjos BnP Finance, AB, ir atsakovo – vartojimo kredito gavėjo 2017-03-07 buvo sudaryta Sutartis, kuria buvo refinansuoti atsakovo turėti 2 646,73 Eur sumos finansiniai įsipareigojimai. Sutartimi atsakovas įsipareigojo grąžinti nurodytą sumą ir sumokėti 1 717,55 Eur kredito mokestį 36 mėnesinėmis įmokomis, mokėdamas po 121,23 Eur. Rašytiniais įrodymais byloje nustatyta, kad atsakovas prievolės laiku mokėti kredito įmokas nevykdė, dėl to apeliantė nutraukė vartojimo kredito sutartį ir kreipėsi į teismą dėl skolos, palūkanų ir bylinėjimosi išlaidų priteisimo.Teisėjų kolegija pažymi, kad kreditoriaus reikalavimas sumokėti palūkanas už pinigų skolinimą sutarties nustatytu terminu traktuotinas ne kaip reikalavimas atlyginti dėl kreditoriaus pinigų naudojimo patirtus nuostolius, bet kaip reikalavimas prievolę įvykdyti natūra, t. y. sumokėti įstatyme ar šalių sutartyje nustatytą mokestį už naudojimąsi paskolos suma – palūkanas (CK 6.213 straipsnio 1 dalis, 6.872 straipsnis). Kaip yra pažymėjęs kasacinis teismas, pelno palūkanos yra atlyginimas, kurį skolininkas moka kreditoriui už naudojimąsi svetimais pinigais, nesvarbu, kokie to naudojimosi rezultatai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. sausio 8 d. Netesybas ir palūkanas reglamentuojančių teisės normų taikymo Lietuvoje Aukščiausiojo Teismo praktikoje apžvalga Nr. AC-37-1.). Tokios palūkanos mokamos iki piniginių prievolių įvykdymo, jeigu šalys nėra susitarusios kitaip. Mokėjimo (pelno) palūkanos gali būti nustatytos tiek CK normose (pvz., CK 6.872, 6.896 str. ir kt.), tiek ir specialiuose įstatymuose (pvz., Vartojimo kredito įstatyme) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2016 m. vasario 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-29-248/2016).Sutarties 8.7 punkte, be kita ko, nustatyta, kad sutarties nutraukimas nesustabdo palūkanų skaičiavimo. Minėtos sutartinės nuostatos patvirtina, kad kredito gavėjo (atsakovo) pareiga mokėti pelno palūkanas išliko iki visiško kredito grąžinimo. Toks vertinimas atitinka ir mokėjimo palūkanų paskirtį – atlyginti kreditoriui už naudojimąsi pinigais tol, kol toks naudojimasis tęsiasi.Kaip minėta anksčiau, šalys susitarė dėl pelno palūkanų mokėjimo tvarkos, palūkanų dydžio (36 procentai). Sutiktina su apeliante, kad atsakovas, būdamas atsakingas ir protingas, suprato, jog turės pareigą sumokėti pelno palūkanas, su tokiomis sąlygomis sutiko, sutartis sudaryta laisva valia, yra galiojanti. Atsakovui kreditas buvo suteiktas 36 mėnesių laikotarpiui, šiuo konkrečiu atveju sutartis sudaryta 2017-03-07, kreditas turėjo būti grąžintas iki 2020-03-07. Teisėjų kolegija pažymi, jog šalys susitarė, jog mokėjimo (pelno) palūkanos bus skaičiuojamos iki kredito grąžinimo dienos. Sutartis nutraukta 2017-08-17 pranešimu (sutarties nutraukimas įsigaliojo 2017-09-02), duomenų, jog atsakovas po sutarties nutraukimo ir iki pirmosios instancijos teismo sprendimo priėmimo skolą ieškovei padengė, nėra. Teisėjų kolegija sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, kad kredito mokesčio priteisimas už būsimą laikotarpį neatitiktų kredito mokesčio paskirties, kadangi visos sutartyje numatytos 36 mėnesių pelno palūkanos būtų sumokėtos atsakovui naudojantis paskolintomis lėšomis 36 mėnesių laikotarpį, o teismo sprendimo priėmimo metu nėra žinoma tiksli kredito skolos grąžinimo data. Atsižvelgdama į tai, teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai apeliantei iš atsakovo priteisė 574,30 Eur kredito mokestį nuo 2017-03-07 (finansinių įsipareigojimų refinansavimo dienos) iki pirmosios instancijos teismo procesinio sprendimo priėmimo (2017-10-20), o apeliantės reikalavimą priteisti kredito mokesčio sumą už laikotarpį iki 2020-03-07 pagrįstai atmetė. Skundžiamame pirmosios instancijos teismo procesiniame sprendime taip pat pagrįstai pažymėta, kad atsakovui skolos bei kredito mokesčio nemokant ir po teismo sprendimo priėmimo, ieškovei išlieka teisė kreiptis į teismą dėl kredito mokesčio priteisimo už kitą laikotarpį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų pirmosios instancijos teisme

Apeliaciniame skunde ieškovė taip pat nesutinka su pirmosios instancijos teismo sprendimo už akių dalimi priteisti apeliantei iš atsakovo mažesnę žyminio mokesčio dalį – 73 Eur vietoje apeliantės turėtų 98 Eur. Išnagrinėjus ieškovės apeliacinį skundą nustatyta, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai apeliantės ieškinį

tenkino iš dalies, todėl žyminis mokestis byloje buvo priteistas proporcingai tenkintai apeliantės ieškinio reikalavimų daliai. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija konstatuoja, kad apeliacinio skundo argumentai nesudaro pagrindo keisti pirmosios instancijos teismo priimtą sprendimą už akių, dėl to apeliacinis skundas atmestinas, o skundžiamas teismo procesinis sprendimas paliktinas nepakeistas (CPK 326 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Dėl bylinėjimosi išlaidų apeliacinės instancijos teisme

Ieškovės apeliacinį skundą atmetus, jos turėtos bylinėjimosi išlaidos neatlygintinos (CPK 79 straipsnio 1 dalis, 93 straipsnio 1, 3 dalys).

Rezoliucinė dalis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 326–331 straipsniais, teisėjų kolegija

nutaria:

Tauragės apylinkės teismo Šilutės rūmų (Šilutės rajono apylinkės teismas) 2017-10-20 sprendimą už akių palikti nepakeistą.

Teisėjos Kristina Domarkienė
Jolanta Gailevičienė
Erinija Kazlauskienė